

Kreutzer-szonáta, Tolstoj remeke szerdén és csütörtökön a Korzóban.

Elkészült az új közigazgatási törvény tervezete

Száznolcvan tagja lesz a szegedi közgyűlésnek

(A Délmagyarország munkatársától.) Scitovszky Béla belügyminiszter a közigazgatás reformjáról szóló javaslatának tervezetét nemrégén küldötte meg a vármegyéknek véleményezés végett. A Városok Kongresszusának hivatalos lapja a tervezetet a vármegyék szervezetétől szerezte meg és most részletesen ismerteti. A Városok Kongresszusának vezetősége bevezetőképén szemrehányást tesz a miniszternek, amiért a fontos törvénytervezetet nem juttatta el a kongresszus választmányához is, pedig ez a törvény legalább annyira érdekli és érinti a városokat, mint a vármegyéket.

A tervezet szerint az új törvény életbeléptetése után

a városok polgármestereit továbbra is hat évre választaná a közgyűlés, a város többi tisztviselőit azonban életfogytiglan.

A törvény életbeléptetése után hat hónapon belül meg kell ejteni az új általános tisztújítást. A tisztviselők minősítése tekintetében is változtatásokat tervez a miniszter, a fogalmazói kar tagjaitól a jogi képesítésen, illetve a doktori címen kívül három esztendői gyakorlatot és közigazgatási vizsgát is kíván.

A tervezet szerint a törvényhatósági bizottságnak lesznek választott tagjai, szakszerűség- és érdekképviselői tagjai, örökös tagjai és hivatali állás alapján bekerülő tagjai.

Szegeden száznolcvan lesz a városatyák száma, ennek egyharmada a legtöbb adót fizető polgárok közül kerül ki, egyharmadát választják és egyharmadát az érdekképviselők delegáltjai alkotják.

Az örökös tagok száma nem lehet több az összlétszáma öt százalékkal. Szegeden tehát kilencnél.

Szakszerűség címén

tagja lesz a közgyűlésnek az államrendőrség kerületi főkapitánya, a pénzügyigazgatóság vezetője, az államépítészeti hivatal főnöke, a gazdasági felügyelőség vezetője, a tankerületi főigazgató, a tanfelügyelő és a törvényhatósági állatorvos.

Érdekképviselő címén

tagja lesz a törvényhatósági bizottságnak az ügyvédi kamara, a közjegyzői kamara, a mérnöki kamara, az orvosi kamara (egyelőre csak az orvosegyesület) kiküldöttei, valamint a kerületi munkásbiztosító pénztár választmányának a biztosítottak sorából kijelölt tagjai.

Az örökös tagokat

a főispán előterjesztésére a közélet terén eredményeket szerzett polgárok közül a törvényhatóság hívja meg.

Állásuknál fogva

pedig tagja lesz a közgyűlésnek a polgármester, a polgármester helyettes, a főjegyző, a tanácsnokok, az árvaszéki elnök, a tiszt főorvos, a mérnöki hivatal vezetője, a főszámvévő és az erdészeti hivatal vezetője.

Községi választójoga annak van, aki a képviselőválasztók névjegyzékében szerepel és aki legalább hat éve lakik a törvényhatóság területén.

A belügyminiszter törvénytervezete értelmében a tanács teljes hatáskörét a polgármester kapja meg, amennyiben a polgármester inlézkedik mindazokban az ügyekben, amelyekben eddig a tanács határozott.

Back Bernát a vasúti és hajózási díjtételek igazságtalanságairól és a termelési költségek emelkedéséről

„A termelési költségek emelkedésének egyik tényezője az adóterhek magasága” — mondotta Szeged felsőházi képviselője

Nemcsak a politikai, de gazdasági körökben is élénken kommentálják azt a beszédet, amit hegavári Back Bernát mondott legutóbb a felsőházban. A Délmagyarország vasárnap közölte Szeged felsőházi képviselője beszédének azt a részét, amelyben az ipari termelésről, a szövetkezetekről és a kivitelről fejtette ki álláspontját. Az alábbiakban adjuk a beszéd azon részét, amelyben a vasúti díjtételekkel, a termelési költségekkel szemben jelölte meg álláspontját.

— Az 1928/29. évi költségvetési előirányzat — mondotta beszédében Back Bernát — az előző évhez viszonyítva 114.360.700 pengő többkiadást mutat, ami azt jelenti, hogy a lakosság az 1927—28. évi amúgy is nehéz megterhelésekkel szemben

fejenként 13'65 pengővel több terhet kénytelen viselni, ami egy 15%-os emelkedésnek felel meg.

Azon esetben, ha kb. 100 millió több-bevétellel számolunk, minden egyes lakosra mindennemű adókból 113.76 pengő esik, ami a béketeherviselést messze felülmúlja.

— Ha felvetjük a kérdést, hogy ez a megterhelés nem haladja-e túl erőnket, *határozott választ nem adhatunk*, mert a statisztikai adatok

hiányossága megakadályoz abban, hogy tiszta képet nyerjünk. Statisztikánk, sajnos, semmi adatot nem tartalmaz a jövedelmek nagyságára és azok eloszlására vonatkozólag, úgyhogy gazdasági életünk fennállását biztosító azon legfontosabb kérdést, hogy t. i. szükségleteinket a jövedelmünk-ből vagy részben tőlünkönköl fedezhetjük-e? tőlünkönköl növekszik-e? vagy csökken, kénytelenek vagyunk választ nélkül hagyni. A 13 nagy bankintézetben kezelt betéteknek kimutatott emelkedése 1927-ben — a külföldi betétektől eltekintve — 227 millió pengőre rugott, de ez könnyen téves következtetéshez vezet, miután a tőkegyarapodás a mezőgazdaság adósságainak növekedésével kiegyenlítődik.

— A havonként közzétett

indexszámokból

kítünk, hogy 1927-ben a mezőgazdasági termények árindexe 126, az ipari index 136 volt. Ezen adatok szembeállításán azonban semmiesetre sem tüközi vissza a tényleges helyzetet, mert a termés legnagyobb része az év második felében lesz értékesítve és így a mezőgazdaság helyzetének megbi-rálásánál a második félév indexszámai az irányadók. Viszont a második félévben az agrárindex 125, az ipari index 140 volt.

— De még ezek a számok sem adnak helyes ké-

pet, mert az agrárindexben oly árak is foglaltatnak, melyeket importálunk, mint pl. rizs, kávé, tea, stb. E cikkek kikapcsolása után az agrárindex 120-ra csökken és 140-es ipari indexel szemben, ami nagyon érzékeny differencia, amelyen a mezőgazdaságunk, ha azon nem segítünk, elvérzik.

— Az agrárállót ki kell küszöbölünk és ez természetesen csak úgy történhetik, ha egyrészt az agrárindexet emeljük, másrészt az ipari indexet mérsékeljük. A főterményünk a gabona, melynek ára után igazodnak a többi agrártermények árai, ha tehát sikerülne a gabonárákat emelni, azzal emelkedne természetesen az agrárindex is.

— Agrárterményeink árai a világpiac áraitól függenek, melyekre azonban semmiféle ingerenciát nem gyakorolhatunk. Mőduknban van azonban a szállítási költségeket az értékesítés helyéig és a gabona összegyűjtéséig. felteremtő költségeket egész lényegesen csökkenteni.

— A szanálási akció folyamán a népszövetség kiküldöttje részéről az a kívánság merült fel, hogy a vasutat egy hasznosító üzemmé kell fejleszteni, melynek önmagát kell fentartani. Ahelyett azonban, hogy az államvasutak üzemét racionalizáltuk volna — amint ez Németországban mintaszerűen és példásan keresztülvitették — a kétségtelenül egyszerűbb eszközt alkalmaztuk és

az államvasut díjtételeit felemeltük, főleg a legnagyobb lömegcikkre,

a gabonára és ezáltal ahelyett, hogy az államvasutat a mezőgazdasági termelés szolgálatába állítottuk volna, emeltük a vasutnak a jövedelmességét a mezőgazdaság érdekeinek hátrányára.

— Ezzel szemben a cukor díjtételeit nagyobb távolságra lényegesen mérsékeltek a békebeli díjtételekkel szemben és kivitelesen még azonfelül a határig ezen olcsó díjtételeknek csak 33 százalékat hozzák számításba. Nem remonstrálók ezen olcsó díjtétel ellen épenugy, mint teljesen helyeslem az olcsó tűzifa díjtételét is, éppugy mint a barnaszénnek a díjtételét, mely a békebeli díjtételnek csak 110 százaléka és végül a deszkának 124 százalékos díjtételét, csak azt kérdezem, hogy miért kellett éppen a gabonának díjtételét 138 százalékra emelni?

— Miért juthat az amerikai buza Hamburgból Rosenheimig 167 fillérrel, ha a magyar buza ugyanilyen távolságra 429 fillért fizet? Miért fizetünk lisztért Budapesttől Triesztig 388 fillért mázsánként, ha az amerikai buza Triesztől Wienig csak 244 fillért fizet? és Pozsonyig csak 208 fillért? Az amerikai buza Hamburgból Salzburgig 218 fillért, a magyar buza Budapesttől Salzburgig 412 fillért fizet vagy ha még kirívóbban akarom ezt kifejezni, az északamerikai kikötőkből Hamburgon át Salzburgig az amerikai buza 382 fillért fizet, míg mi Budapesttől Salzburgig 412-t, tehát 30 fillérrel többet. A tarifadisparitás miatt mi kb. 2 pengővel hátrányban vagyunk az amerikai búzával szemben. Vagy ha pl. Salzburgba, Rosenheimbe, Münchenbe vagy Innsbruckba adunk el búzát, nekünk helyt Budapest 2 pengővel kevesebb marad métermázsánként, mint az amerikai búzának ára ab Trieszt, vagy ab Hamburg. Ha nekünk is olyan díjtételek állának rendelkezésünkre, mint a tengerentúli gabonának, vagy ahogy mi magunk szállítunk amerikai gabonát az átmeneti forgalomban Csehszlovákiába, akkor 2 pengővel lehetne a gabona árszínvonalát emelni.

— Természetesen ezen tarifákat a hamburgi és a trieszti kikötők érdekében léptették életbe, ránk nézve azonban nem az ok közömbös, csak a hatás érezhető és ez abban áll, hogy ezek

a tarifák gabonárainkra erős nyomást gyakorolnak.

Amit pedig másutt egy kikötő érdekében tesznek, ezt nekünk is az egész mezőgazdaságunk érdekében meg kell tennünk, legalább oly mértékben, hogy ezen olcsó trieszti és hamburgi díjtételeknek hatását egyensúlyozzuk. Azt az ellenvetést, hogy a mi mezőgazdasági terményeink a határig túlrövid utat futnak be, azzal cáfolom meg, hogy a mi nyugati határaink a gabona feladóállomásaitól mint pl. Debrecenről, Csabától, Orosházától stb. sokkal távolabb fekszenek, mint az olasz határ Triesztől és mégis a Triesztből induló küldemények élvezik az olcsó tarifákat.

— A gabonaexportunk azonban nagyrészt nem vasuton bonyolódik le, hanem a víziutak, a Tisza és Duna kihasználása útján, aminél mi azt az előnyt élvezzük, hogy magyar hajókkal Passauig

PAUL VEGENERREL Balsac regénye 8 felvonásban keddén és szerdén a **Belvárosiban**
Kurtizánok tündöklése (Nem repriz!)

Nászéjszaka akadályokkal 6 felvonásban és **Murrá cowboy** 6 felvonásban keddén a **Korzóban**